

MESTNI SVET

12. seja Mestnega sveta, dne 8. junija 1961

Na 12. seji Mestnega sveta je bilo pod t. točko dnevnega reda podano poročilo o pripravah za izdelavo generalnega urbanističnega načrta Ljubljane, pod drugo točko pa je bil obravnavan predlog za določitev vplivnega območja mesta Ljubljane. Oba predloga, ki ju je pripravil Svet za urbanizem in ju objavljamo v današnji številki »Glasnika«, je Mestni svet po obširni razpravi soglasno sprejel.

Poročilo o pripravah za izdelavo generalnega urbanističnega načrta Ljubljane

Na podlagi osnovnih določil iz ustanovne odločbe, po konkretnih sugestijah predstavniških organov ter na podlagi sklepa Sveta za urbanizem OLO je Okrajni zavod za urbanizem pripravil delovni program za izdelavo generalnega urbanističnega načrta Ljubljane in ga v nekaterih njegovih delih začel tudi že izvajati.

Gotovo je, da lahko le tak urbanistični dokument zagotovi res vsestransko premišljeno in smiselno rast mestnega urbanizma. Zaradi tega je potrebno pospešiti izdelavo in zagotoviti ukrepe, ki bodo pomenili učinkovito nadomestilo za čas, v katerem se bo načrt pripravljati.

Ob podpori ljudskih odborov občin, Mestnega sveta, OLO in vseh organov, ki bodo kakorkoli sodelovali pri izdelavi načrta ter ob upoštevanju že izdelanih urbanističnih dokumentov, bi Okrajni zavod za urbanizem lahko organiziral izdelavo načrta v razdobju enega leta.

V tem času bo treba izdelati elemente načrta, ki jih predpisuje republiški zakon o urbanističnih projektih in tudi nekatere druge, ki so za temeljito presojo odločilni. Ti elementi obsegajo:

1. Predlog za določitev vplivnega območja mesta, t. j. območja, ki vpliva na ureditev in razvoj naselja.

Predlog za to območje je zavod soglasju tudi z drugimi organi že izdelal in bo predmet razprave na istem zasedanju Mestnega sveta.

2. Urbanistični program: Po 9. čl. zakona o urbanističnih projektih mora biti urbanistični program izdelan in sprejet za celotno vplivno območje. V tem programu je treba ugotoviti in analitično obdelati:

— geološke, klimatske, hidrografske, gospodarske, prometne, demografske, stanovanjske, kulturno-prosvetne, spomeniškovarstvene, socialne, zdravstvene, komunalne, turistične i. pd. razmere;

— oceniti pogoje za gospodarski razvoj naselja za daljšo dobo, najmanj za 30 let

3. Glavni elementi načrta, ki iz tega izhajajo, so torej:

— osnovni promet;

— posamezni predeli z označbo, za kakšne namene se smejo uporabljati (coningi);

— potrebe vodno-gospodarske ureditve in osnove komunalnih naprav.

Urbanistični program razvoja Ljubljane je bil že izdelan, vendar še ne sprejet. Okrajni zavod za urbanizem je pri študiju tega programa prišel do spoznanja, da je mogoče del tega elaborata predložiti z nekaterimi dopolnitvami, potrebnimi zaradi časovnega razmaka, v odobritev pristojnim organom. To redakcijo programa, oziroma del programa zavod že izvaja. Delo, ki bi ga s tem v zvezi bilo mogoče takoj potrditi, obsega predvsem zelo obširen in izčrpen pregled stanja, medtem ko bo treba ves prognozični del elaborata temeljito obravnavati in vskladiti z medtem spremljenimi razmerami.

Iz osnovnih postavk, ki jih zahteva zakon o urbanističnih projektih, specifično v ljubljanskem primeru, izhajajo dodatne naloge, ki obsegajo v prvi fazi naslednje elemente:

A. Cestna mreža območja Ljubljane

1. Primerjava predlogov za cestno mrežo območja Ljubljane (izdelano).

2. Analiza prometa s prognozami (izdelano).

3. Zazidalna politika mestnih področij (izdelano):

a) ugotovitev pogojev naseljevanja v mestnem prostoru;

b) teoretična primerjava radialne in koncentrične koncepcije;

c) zazidalna politika;

č) Ljubljana s ca. 220.000 prebivalci;

d) Ljubljana s ca. 300.000 prebivalci.

4. Cestna mreža območja Ljubljane (izdelano):

a) teoretična utemeljitev ob upoštevanju smernic zazidalne politike;

b) cestna mreža območja Ljubljane;

c) kategorizacija cest z določili;

č) glavne kolesarske in pešpoti;

d) mestni javni promet;

e) parkiranje in garaže;

f) bencinske črpalke — servisne delavnice;

g) prva faza ureditve prometa.

5. Cestna mreža mestnega jedra (izdelano):

a) končna faza ureditve prometa mestnega jedra;

b) glavne kolesarske in pešpoti;

c) mestni javni promet;

č) parkiranje in garaže z določili;

d) servisne in bencinske črpalke;

f) I. faza ureditve prometa mestnega jedra

6. Hitra cesta daljnega prometa, študija poteka tras v mestnem prostoru (v delu):

a) urbanistični aspekti poteka tras;

b) cestno-prometni aspekti poteka tras;

c) ekonomski aspekti poteka tras;

č) hitra cesta daljnega prometa.

B. Ostali elementi generalnega urbanističnega načrta Ljubljane

— obdelava urbanističnega programa Ljubljane (v delu);

— analiza gostote naseljenosti;

— analiza gabarita;

— analiza programa centra so-

seske;

— analiza programa contra komune.

4. Razvoj komunalnega sistema mestnega prostora:

— perspektivni plan vodovodne mreže;

— perspektivni plan električne mreže;

— perspektivni plan mreže kanalizacije;

— perspektivni plan preskrbe s toplotno energijo;

— perspektivni razvoj železnice in letalskega prometa;

— hidrotehnični ukrepi v mestnem prostoru;

— perspektivni plan zelenih površin;

— pokopališče, vrtinarija, gramoznice itd.

MESTNI SVET

VABILO

na 13. sejo Mestnega sveta

Na osnovi 140. člena statuta okraja Ljubljana sklicujem

13. sejo Mestnega sveta,

ki bo v četrtek dne 22. junija 1961 ob 17. uri popoldne v veliki sejni dvorani na Magistratu v Ljubljani.

Predlagam naslednji

dnevni red:

1. Razprava o razvoju industrije na območju mesta Ljubljane.

2. Predlog za reorganizacijo veterinarske službe za nadzorstvo nad živili živalskega izvora v Ljubljani.

3. Predlog odloka o določitvi plačevanja prispevka iz dohodka komunalnih gospodarskih organizacij na območju mesta Ljubljane in o delitvi dohodka, ki izhaja iz prispevka od dohodka.

4. Predlog odloka o višini obrobnostne mere, po kateri plačujejo obresti od poslovnega sklada komunalne gospodarske organizacije na območju mesta Ljubljane in o delitvi dohodka, ki izhaja iz obresti.

5. Predlog odloka o stopnji prispevka v družbene investicijske sklade komunalnih gospodarskih organizacij na območju mesta Ljubljane.

Morebitne odsotnosti javite Oddelku za obč. upravo OLO, Kresija

soba št. 11/I (telefon: 22-121 int. 207).

Predsednik Mestnega sveta:
Marijan Jenko l. r.

— dopolnitev urbanističnega programa Ljubljane od 1957 do 1960 (v delu);

— obdelava statističnih podatkov popisa prebivalstva 1961;

— registracija sedanjega stanja urbanističnih predlogov;

— sinteza programa Ljubljane.

1. Vloga mestnega prostora v splošnem gospodarsko-ekonomskem razvoju LRS (družbeni plan LRS in OLO).

2. Razvoj gospodarskih panog območja mesta Ljubljane:

— analiza razvoja obstoječe industrije in trgovine;

— analiza potreb po delovnih mestih za 300.000 prebivalcev;

— analiza prostorskega plasmaja industrije.

3. Razvoj stanovanjskih področij:

— analiza potrebnih stanovanj za 300.000 prebivalcev;

— analiza strukture stanovanj;

5. Razvoj družbeno-izobraževalnega, kulturnega, zdravstvenega in socialno-varstvenega sistema v mestnem prostoru:

— perspektivni razvoj varstvenih ustanov;

— perspektivni razvoj šolstva;

— perspektivni razvoj univerze in inštitutov;

— perspektivni razvoj kulturnih ustanov;

— perspektivni razvoj upravnih ustanov;

— perspektivni razvoj bolnice in klinik.

6. Razvoj mestnega jedra:

— perspektivni gospodarski razvoj;

— perspektivni kulturni razvoj;

— perspektivni komunalni razvoj;

— perspektivni razvoj področja mestnega vozlišča.

7. Sinteza.

8. Generalni urbanistični načrt:
— osnove prometa;
— namembnost površin (coning);
— vodnogospodarske in komunalne ureditve.

Kot je razvidno iz navedenega seznama nalog, je že izdelan ali pa v izdelavi določeni del teh nalog. Ta del predstavlja v nekem smislu izhodišče za nadaljnje delo in zato predlagamo, da ga Mestni svet sprejme kot del tega poročila.

Najosnovnejši elaborat s tem v zvezi predstavlja poročilo priloženi predlog formulacije osnovne zazidalne politike za mestno območje.

NACELA ZAZIDALNE POLITIKE

Za izdelavo elementov generalnega urbanističnega načrta je v konkretnih ljubljanskih pogojih predvsem pomembna naslednja odločitev — ali usmeriti razvoj mesta v koncentričnih krogih, izhajajoč iz središča mesta, ali pa radialno tako, da prvenstveno rekonstruiramo in razvijamo obstoječe mestno središče in krake ob tako imenovanih cestah upadnicah.

Po presoji izvršeni v nadaljevanju, se kaže druga rešitev kot izrazito ustrežnejša.

Pomanjkanje enotnih, urbanistično dokumentiranih okvirnih smernic razvoja območij mesta Ljubljane, izredna intenzivnost izgradnje mestnega prostora, povzročajo nujnost, da mesto čimprej te smernice dobi. Od leta 1956 se mesto sicer izgrajuje po smernicah, utemeljenih z zakonom o ožjih gradbenih okoliših, vendar je bil ta odlok sprejet z namenom, da določa okvirne smernice razvoja za dobo dveh let.

Grafični prikaz zazidalne politike Ljubljane omejuje mestna območja, namenjena za gradnjo v prihodnosti, in daje okvirne smernice za gradnjo na teh območjih v smislu višine gradnje.

Jeseni leta 1956 je komisija za ureditev regulacijskih območij pri Svetu za urbanizem okrajnega ljudskega odbora Ljubljana izdala navodilo za pripravo odloka o zazidalnih območjih ObLO. Na podlagi teh navodil so posamezne ljubljanske občine izdelale predlog odlokov o ožjih gradbenih okoliših, ki jih je komisija pri Svetu za urbanizem sprejela 18. XII. 1956. Odloki posameznih občin so po navodilu zajeli območja za perspektivo dveh let. Odlok o ožjih gradbenih okoliših še danes (5 let po odobritvi) služi kot osnova za smernice pri izgradnji mestnega prostora.

Odloki o ožjih gradbenih okoliših so bili napravljeni po principu parcialnega reševanja posameznih občin. Metoda določanja namembnosti posameznih površin se je največkrat oprijemala principa povečanja eksistentnih površin določene namembnosti.

Po analizi območij, ki jih posamezni odloki obravnavajo, ugotovimo, da so mnogokrat za perspektivne zazidalne površine določene tudi površine, ki so komunalno slabo ali sploh neopremljene. Gradnje na takih območjih so ekonomsko zahtevne in neupravičene, ne zagotavljajo osnovnega bivalnega standarda. Mnenja smo, da je treba preveriti območja ožjih gradbenih okoliših predvsem s tega vidika in jih omejiti na območja, ki bivalni standard v največji meri zagotavljajo.

Decembra 1957. leta je bil izdelan urbanistični program Ljubljane. Vsestranska analiza mestnega prostora v programu se zdi, kot da ni vplivala na rezultate, ki jih skuša

podati. (Urbanistični program Ljubljane VI 3A, VI 3B, VI 4, VI 5.) Podrobnejša študija in analiza okvirnih smernic perspektivnega razvoja privede do ugotovitve:

— da so bili iz obravnavanega okvira izločeni veliki predeli mestnih območij, ki so intenzivno naseljeni (del Bežigrada, del Siške, del Most). Perspektivni načrt jim odreja status izvenmestnih območij (tako imenovane periferije). Perspektivni načrt načinja precejšnja nova območja, ki so danes komunalno povsem neopremljena (severno od Savskega naselja, med kamniško in gorenjsko progo južno od Litostroja). Dosedanji naravni razvoj in izrazita težnja radialnega naseljevanja ob glavnih prometnih smereh nista vzeta kot odločujoči faktor perspektivnega razvoja. Perspektivni načrt v severnem delu mestnega območja uvaja koncentričen koncept razporeditve naseljenosti;

— da je za velik del mestnega območja vzeta za osnovo odlok o ožjih gradbenih okoliših, s čimer metodo parcialnega reševanja, uporabljeno v odlokih, priznavamo tudi kot metodo za reševanje celote, kar je za skladen, načrten in racionalen razvoj mesta nevzdržno.

Izgradnja mestnega prostora mora biti podvržena kompleksnemu gledanju celote, enotnim vidikom in kriterijem obravnavanja mestne aglomeracije. Le tako bomo zagotovili organsko rast mesta po načelih urbanistično-ekonomske dispozicije prostora.

Decembra 1958 je bil izdan zvezni zakon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč (Ur. list FLRJ št. 52/58). Na tej podlagi so posamezne občine izdelale okvirne predloge za nacionalizacijo gradbenih zemljišč za dobo 30 let. Predlagane površine niso slonele na urbanistični dokumentaciji, zato so v precejšnjem delu zajeta območja urbanistično neperspektivna.

Nacionalizirana zemljišča, ki so urbanistično perspektivna, morajo biti urbanistično dokumentirana.

Poznavanje dosedanjega naravnega razvoja mesta, izrazite težnje naseljevanja ob glavnih prometnih smereh in analiz pogojev v mestnem prostoru iz urbanističnega programa Ljubljane na eni in poskusa načrtovanja koncentričnega razvoja na drugi strani kaže na nujnost urbanistične analize lastnosti radialnega in koncentričnega koncepta organizacije prostora. Zaradi navedenega predlagamo v sprejetje naslednja

načela zazidalne politike

Iz dosedanjega razvoja mesta, iz analiz pogojev v mestnem prostoru po urbanističnem programu Ljubljane in urbanistične analize lastnosti konceptov prostora ugotavljamo, da je pravilno edino tako obravnavanje mestnega prostora, ki nudi optimalno možnost razvoja po načelih urbanistično-ekonomske dispozicije prostora. Kot prva podloga za skladen in enoten razvoj celotnega mestnega urbanizma naj služi element grafičnega prikaza zazidalne politike mestnih območij Ljubljane. Predlog predstavlja:

1. mejo območij z izrazito mestnim značajem (torej osnovo za redukcijo in korekturo območij odloka o gradbenih okoliših);

2. osnovno orientacijo posameznim mestnim občinam za načrtno izgradnjo omejenega mestnega prostora v smislu višine gradnje.

Grafični prikaz zazidalne politike mesta Ljubljane vsebuje dve podlogi:

a) potencialno mestno območje

Ljubljane za ca. 220.000 prebivalcev. V urbanističnem programu Ljubljane je ugotovljen številni porast mestnega prebivalstva za dobo naslednjih 30 let na ca. 220.000 prebivalcev;

b) potencialno mestno območje Ljubljane za ca. 300.000 prebivalcev. V tej podlogi je nakazana možna daljša perspektiva mestnega območja ob pogoju, da ne načelnano komunalno popolnoma neopremljenih območij.

V grafičnem prikazu zazidalne politike so odrejena območja nizke zazidave, območja srednje visoke zazidave, območja visoke zazidave in območja industrije.

Vzdolž mestne hitre ceste imajo posamezni pasovi sledeče širine: pas visoke zazidave 100 m, pas srednje visoke zazidave 200 m, pas nizke zazidave je različno širok, odreja ga sam grafični prikaz. Navedene širine veljajo za severna območja Ljubljane skoraj dosledno, tu terenske prilike to dovoljujejo (Siška, Bežigrad, Moste), v južnem območju Ljubljane, kjer je nosilnost tal drugačna (manjša) so določila višin prilagojena.

Zunanja meja zazidave je obenem meja območja z izrazito mestnim značajem. Gradnja na mestnem območju naj se orientira v te komplekse:

a) območje nizke zazidave: v območju načeloma gradimo zgradbe višin pt + 0 (pritličje + 0; pt + 1 etaža (pritličje + 1 etaža). Kletni prostori so ali pod ali nad nivojem terena (odvisno od lokalnih terenskih prilik — barjanska tla, prodnata tja);

b) območja srednje visoke zazidave: v območju načeloma gradimo zgradbe višin pt + 2 etaži do pt + 4 etaže (pritličje + 2 etaži do pritličje + 4 etaže), kar je zgornja meja po veljavnih predpisih dovoljene gradnje brez osebnega dvigala. Kletni prostori so pod ali nad nivojem terena (odvisno od lokalnih terenskih prilik);

c) območje visoke zazidave: v območju načeloma gradimo zgradbe višin pt + 5 etaž in navzgor (pritličje + 5 etaž in navzgor). Iz-

brana višina v tem območju je odrejena z ekonomskim in tehničnim pokazateljem gradnje. Kletni prostori sežejo do maksimalno 1 m nad nivojem terena.

V delno že izgrajenih območjih gornji predpisi pomenijo sledečo klavzulo: vsaka novogradnja mora dosegati višino in značaj, definiran z okvirnim višinskim razponom območja, v katerem leži.

Določila pod a), b), c) so obvezna, v posebnih primerih spremenljiva le z odobritvijo in soglasjem Okrajnega zavoda za urbanizem OLO Ljubljana;

č) območja — Višina industrijske gradnje ne more biti predpisana, odvisna je od optimalnih potreb funkcionalnosti in ekonomike obratovanja obravnavane vrste industrije, zato je grafični prikaz načeloma ne predpisuje, izjema je le trak visoke zazidave ob glavnih prometnih smereh. V to cono se bodo orientirale predvsem upravno poslovne zgradbe obravnavanega industrijskega območja.

Območja ožjega zelenega pasu in rezervata vodovoda, odrejena z odlokom o ožjih gradbenih okoliših mestnih občin, ostanejo za sedaj nespremenjena.

APROKSIMATIVNI PREDRAČUN STROŠKOV ZA IZDELAVO GENERALNEGA URBANISTIČNEGA NAČRTA

Na podlagi v poročilu navedenega seznama potrebnih del v zvezi z izdelavo generalnega urbanističnega načrta Ljubljane je Okrajni zavod za urbanizem izdelal aproksimativni predračun stroškov za ta namen. Predračun je izdelan z uporabo tablic za obračunavanje urbanističnih programov in projektov in na podlagi ponudb, oziroma delnih predračunov predvidenih kooperantov.

Vanj so vneseni poleg stroškov za izdelavo posameznih elaboratov tudi stroški za financiranje dela posvetovalnih teles, ki jih bo v zvezi s posameznimi nalogami treba formirati in konsultirati, ter stroški izpeljave posameznih upravnih postopkov s tem v zvezi.

Aproksimativni predračun stroškov

A. Cestna mreža območja Ljubljane (točke 1.—6. iz seznama)	ca. 5.900.000 din = (6.000.000)
B. Ostali elementi generalnega urbanističnega načrta Ljubljane	ca. 7.000.000 din
1. Vloga mestnega prostora v gospod. razvoju LRS	ca. 1.000.000 din
2. Razvoj gospod. panog v vpliv. območja Ljubljane	ca. 4.000.000 din
3. Razvoj stanovanjskih področij	ca. 5.000.000 din
4. Razvoj komunalnega sistema (skupno s prometnimi rešitvami)	ca. 15.000.000 din
5. Razvoj družbeno izobraževalnega, kulturnega in zdravstvenega sistema	ca. 2.000.000 din
6. Razvoj mestnega jedra	ca. 5.000.000 din
7. Izdelava generalnega urbanističnega načrta	ca. 5.000.000 din
Skupaj	ca. 50.000.000 din

OSNUTEK ORGANIZACIJE IN NAČINA FINANSIRANJA

Urbanistični program in generalni urbanistični načrt Ljubljane sta brez dvoma dokumenta, ki bosta izdelana za skupne mestne potrebe. Zaradi tega je potrebno, da se za njuno izdelavo angažirajo finančna sredstva tako iz zneskov, predvidenih za urbanistično dokumentacijo pri Mestnem svetu, kot tudi iz ustreznih postavk, ki jih imajo v svojih predračunih predvideni ljudski odbori ljubljanskih mestnih občin.

Po izdelanem delovnem načrtu bi pri pospešenem delu prišlo za letošnje leto v pošte angažiranje ca. 60% predvidenih sredstev ali

ca. 30.000.000 din. Pri tem je zajet celokupni, za letošnje leto potrebni znesek, ki vključuje deloma tudi že izvršena in obračunana dela. Sredstva, ki jih ima za izdelavo urbanistične dokumentacije predviden Mestni svet, so od tega zneska bistveno manjša.

Predlagamo, da Mestni svet:

1. obravnava in sprejme priloženi aproksimativni predračun stroškov kot orientacijsko postavko, določa pa, da Okrajni zavod za urbanizem pripravi in sklene za vsak posamezni del elaborata ustrezno pogodbo s priloženo specifikacijo;

2. imenuje družbeni organ (koordinacijsko komisijo za generalni urbanistični načrt), ki bo usmerjal

in vsklajeval delo pri izdelavi gen. urbanističnega načrta, in v času, dokler ta ni izdelan, ukrepal ob pojavu pomembnejših urbanističnih vprašanj.

Ta organ naj bi za čas do izdelave in sprejetja generalnega urbanističnega načrta izvajal naslednje naloge:

— vodil in vsklajeval delo pri izdelavi gen. urban. načrta in njegovih sestavnih delov;

— kontroliral in po pooblastilu Mestnega sveta in OblO ljubljanskih občin vodil financiranje izdelave načrta in za ta namen določenih sredstev;

— ukrepal ob pojavih važnejših urbanističnih vprašanj v vplivnem območju mesta Ljubljane.

Zaradi posebnega značaja teh nalog bi naj komisija imela sestav, ki naj zagotovi njeno vsestransko družbeno in strokovno kompetenco. Komisija naj takoj začne z delom.

Okrajni zavod za urbanizem naj organizira delo pri izdelavi generalnega urbanističnega načrta, tako da bo pritegnjen čim širši krog tudi zunanjih sodelavcev — organizacij, skupin ali posameznikov in naj poskrbi, pa bo javnost informirana že o samem poteku dela.

Posamezni elaborati naj bodo, kjer je to mogoče, sproti predlagani v obravnavo predstavniškim organom. tako da dobe čimprej veljavo in možnost vpliva na izvajanje urbanistične politike v vplivnem območju mesta.

NAJNUJNEJŠA GEODETSKA PREDDELA

Za izdelavo predvsem generalnega urbanističnega načrta Ljubljane bodo potrebna določena nujna geodetska preddeila, in to:

1. Objektna reambulacija zazidanih in zazidalnih območij v merilu 1/1000 (v delu).

2. Izdelava karte širšega mestnega območja v merilu 1/5000 (tiskana) — (v delu).

3. Nekatero nove izmere.

4. Načrti vseh podzemskih inštalacij in napeljav.

Gradivo iz tč. 1 pripravlja geod. oddelček OZZU in bo pripravljeno še v letošnjem polletju. Predstavljalo bo ažurni prikaz zazidalnega stanja in bo kot tako nujna podloga za kakršnokoli planiranje, projektiranje ali evidenco, obenem pa izhodiščni material za izdelavo karte v merilu 1/5000.

Predlagamo, da Mestni svet priporoči ljudskim odborom ljubljanskih mestnih občin, da po pogodbah, ki so jih že prejele od okrajnega zavoda za urbanizem, financirajo to delo za svoja območja.

Svet za urbanizem OLO

Vplivno območje mesta Ljubljane

Uvod

Vsak teritorij, ki predstavlja zaključen organizem — kot v tem primeru Ljubljana — zahteva enotno in dosledno obravnavo vseh problemov, ki se v njem pojavljajo. Ljubljana, ki je sedaj upravno politično razdeljena na pet občin, od katerih štiri zavzemajo še velik del nemestnega teritorija, potrebuje kot enoten in z istimi problemi povezan predel opredelitev, iz katere bo razvidno, koliko in katere kraje lahko še, po splošno veljavnih normah in pogojih, štejemo k mestu.

Analiza razmerij v prostoru je problematična, ker vsebuje na majhnem področju tako raznolik prepletanje medsebojnih vplivov, da pogosto ni mogoče ugotoviti, kateri od teh je primeren ali najvažnejši.

Tudi Ljubljana je tipičen primer mesta, ki je v novejši zgodovini šel skozi najrazličnejše spremembe. Te so njen tloris, zasnovano, prebivalstvo in gospodarstvo popolnoma predrugačile. Z analizo vseh momentov, ki so jo preoblikovali, in ob naslonitvi na povojne uradne omejitve bomo skušali v naslednjem podatki vplivno območje Ljubljane, to je tisti predel ljubljanske kotline, ki po svojih značilnostih prav gotovo zasluži to ime.

Pri tem ne mislimo zasledovati poti, ki bi nas pripeljala k točni in podrobni razmejitvi vasi, zaselkov, katastrskih občin ali parcel, ampak samo shematično nakazati področje pod neposrednim vplivom Ljubljane.

Vzporedno z nalogo, določiti vplivno območje mesta Ljubljane, smo poskušali prikazati s tremi pokazatelji, kakšen del ali delež posamezne občine je ostal znotraj mestnih meja, in pa kakšni deli občin in njihovega gospodarskega potenciala ta predel sestavljajo. Kriteriji so: teritorialni, prebivalstveni in ekonomski. Pri proučevanju le-teh smo si zadali nalogo, ugotoviti procentne deleže udeležbe vsake občine, ki naj potem pomagajo razjasniti, v koliki meri bi občine sodelovale pri stroških, ki v okviru mestnega organizma nastopajo za skupne mestne potrebe.

Utemeljitev:

Pri prvem delu naloge — proučitev vplivnega območja mesta Ljubljane smo uporabili vse kriterije, ki kažejo, v koliki meri in kam je urbanizacija oziroma mestni vpliv sploh segal. Kriteriji, ki smo jih pri tem upoštevali, so naslednji:

— porast prebivalstva — posebno v letih 1948 do 1961;

— poklicna struktura in odstotek neagrarnega prebivalstva;

— delovno mesto in odhajanje na kraj zaposlitve;

— rast naselja in njegov izgled;

— meje aktivnih linij mestnega prometa;

— območje komunalnih služb (vodovod, kanalizacija, razsvetljava, cestna uprava itd.).

Pri tem pa seveda nismo pozabili upoštevati tendence razvoja mesta ter njegovo zazidalno, politiko in pa dosedanje administrativno - upravne in statistične meje. Posebno te zadnje so nedvomno važne pri ugotavljanju novih meja, ki ne smejo odstopati ali prekiniti z dosedanjim stanjem.

Ob analizi vseh naštetih vplivov se je pokazalo, da ni vprašanje v vključitvi strnjenege, zazidanega predela, da pa problem postane pereč ob pritegnitvi obrobni vasi in naselij v območje Ljubljane. Zelo jasne znake naglo napredujoče urbanizacije in s tem brezpogojno vključitev v Ljubljano so pokazali predel ob vseh vpadnicah — Sentvid z Vižmarji, Črnuče, Polje—Zalog, Rudnik—Lavrica in Vič—Kozarje. Tu delež neagrarnih panog prevladuje z 80 ali še več odstotki, število prebivalstva se je posebno po letu 1953 sila močno dvignilo (40 do 100%), pa tudi komunalne službe so ga že vključile, ali pa bodo to v najkrajšem času storile. Nekoliko drugačen značaj imajo naselja, ki potekajo med in vzporedno z vpadnicami. To je skupina naselij ob Savi—Kleče—Zadobrova in Hrušica—Sostro ter Črna vas. Ta so, kljub temu, da leže nedaleč od Ljubljane, uspevala v veliki meri ohraniti nekdanji kmečki značaj, urbanizacija je šla poleg njih in se jih komaj

dotaknila. Zato posebno po zunanjem izgledu ne ustvarjajo vtisa naselja z mestnim značajem. Po vojni se je pa tudi to močno spremenila struktura prebivalstva. Agrarne panoge so izgubile na pomenu, vsakdanje odhajanje na delo izven domačega kraja je postalo vedno močnejši pojav. Ker ta delovna sila neposredno gravitira v nablizja industrijska področja, je bilo nujno, da smo tudi to — tako imenovano zaledje — potegnili znotraj mestnih meja.

V posebnih pogojih so se razvijala naselja na severozahodnem predelu (Podutik, Glince, Dolnice, Dvor, Stanežiče). V vsa ta naselja je proces urbanizacije komaj segel. Kljub temu, da dajejo dosti velik delež ljudi v sosedna mestna področja, je pa vseeno ostal pretežni del v kmetijstvu in domači obrti. Poklicna struktura, oddaljenost od mesta, pomanjkanje kakršnih koli komunalnih naprav, ki tja tudi v daljšem obdobju ne bodo segla, pa tudi meje, ki so doslej predstavljale Ljubljano (statistične), ves ta predel izključujejo iz območja mesta.

Po svoji strukturi bi v vplivno območje Ljubljane spadalo še naselje Tacen, edino, ki bi poleg že vključenih Črnuč še prišlo v poštev severno od Save. Ker bi se pa s tem že tako obširne meje mestnega področja močno razširile proti Šmarji gori in že prišle na rob gravitacijske sfere Ljubljane, ki je povsod nekoliko širša od samega mesta, smo Tacen izpustili iz ožjega vplivnega področja.

Predlog

Glede na potrebo, da se meje Ljubljane ustalijo, da se Ljubljani določi dokončna oblika in teritorij, znotraj katerega bo možno organizirati komunalno dejavnost, razviti komunalne in mestnemu organizmu ustrezajoče službe, ugotavljati število prebivalstva in točno določiti delež vsake občine pri skupnih stroških, predlagamo, da Mestni svet sprejme predložen predlog o obsegu vplivnega področja mesta Ljubljane, ki temelji na prej ugotovljenih urbanističnih, upravno - administrativnih in historičnih momentih.

Meja vplivnega območja mesta Ljubljane

Sever: Od izhodišča severozahodno od Vižmarij in 500 m zahodno

Občina	Površina	Prebivalstvo	Narodni dohodek
Center	3,7%	26,3%	45,2%
Bežigrad	15,7%	17,8%	15,1%
Moste	28,5%	17,3%	12,9%
Šiška	15,5%	20,0%	18,0%
Vič	36,6%	18,6%	8,8%
	100,0%	100,0%	100,0%

Kot vidimo, že pri teh treh kriterijih nastopajo velika nesorazmerja. Na 3,7% površine v občini Center odpade kar 45,2% dohodka, dočim pa Vič, ki ima v Ljubljani več kot eno tretjino ozemlja, ostvarja

Občina	Površina	Prebivalstvo	Narodni dohodek*
Center	100,0%	100,0%	100,0%
Bežigrad	46,0%	92,1%	92,1%
Moste	25,5%	88,1%	88,1%
Šiška	26,6%	88,1%	88,1%
Vič	9,5%	58,2%	58,2%
Ljubljana	16,88%	83,4%	83,4%

* Narodni dohodek občin je razdeljen na vse prebivalce občine, pri naših navedbah pa je upoštevan samo tisti del, ki odpade na prebivalce znotraj mestnih meja.

Zaključek

Predloženi odstotni pokazatelji, ki so samo rekapitulacije številčnih prilog, so ena od poti, ki nas pri-

od Taena poteka meja po Savi, oziroma vzporedno z njo do sotočja z Ljubljano. Preko Save gre le enkrat, ko zajame znotraj vplivnega območja Ljubljane jugovzhodni predel Rašice, Črnuče in zaselke Gmajno ter Podboršt, razen tega pa še del črnuškega polja južno od Črnuč. Poleg teh naselij torej vključuje še vse vasi ob Savi od Vižmarij in Broda do Zadobrove.

Vzhod: Vzhodna meja poteka od sotočja Save z Ljubljano po Ljubljani do Sostrega, mimo njega zavije na Golovec in se okrog Orel (preko kote 457) nadaljuje do Dolenske ceste med Lavrico in Skofljico. Znotraj meje ostanejo vse vasi med Savo in Ljubljano, potem naselja severno od Golovca (od Hrušice do Sostrega), na Golovcu izključuje Orle in okoliške zaselke (Hrastarija, Srednja vas), vključuje pa spet Rudnik in Lavrico.

Jug: Od Lavrice poteka meja točno proti zahodu preko Barja, tako da zajame v svoje območje še Hauptmance, posamezne hiše ob Ižanski cesti, vso Črno vas, izključuje Lipe, od tu pa se nadaljuje proti severozahodu pri Podsmreki.

Zahod: Od Tržaške ceste (Podsmreka—Brezovica) poteka meja preko nestrnjenege dela Podsmreke mimo Kozarj in Bokalcev na Utiška brda, preko njih in mimo Podutika pod Dolnicami, mimo Guncelj na Savo. V Ljubljani ostane del Podsmreke, Kozarje, Brdo, del Podutika in Guncelj, izključuje pa Glince, Dolnice, Kamno gorico in drugi del Podutika.

Predlagano vplivno območje mesta Ljubljane obsega 13.556 ha ali 16,88% vse površine ljubljanskih občin. Znotraj meja prebiva po popisu prebivalstva dne 31. III. 1961 164.156 prebivalcev ali 83,4% vsega prebivalstva na območju ljubljanskih občin, narodni dohodek na prebivalce znotraj označenih meja pa doseže po podatkih za leto 1960 70.450.000.000 dinarjev.

Delež posameznih občin v mejah Ljubljane

V okviru predlaganih meja so deleži posameznih občin močno različni. Naslednja tabela kaže, koliki del površine prebivalstva in dohodka mesta Ljubljane je sestavljen iz deležev posameznih občin.

samo 8,8% dohodka.

Se večje so razlike pri teritorialnih in prebivalstvenih delih občin, ki spadajo v Ljubljano. Te nam prikazuje naslednja tabela:

peljejo zelo blizu dejanskemu stanju, ki vlada v odnosu med mestom Ljubljano in občinami, ki ga sestavljajo.

Svet za urbanizem OLO

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA LITIJA

369.

Na podlagi 2. odstavka 158. člena zakona o javnih uslužbencih (Ur. list FLRJ št. 53/57) in odloka Izvršnega sveta ljudske skupščine LRS o spremembi odloka o okvirih za določanje položajnih plač tajnikov ljudskih odborov (Ur. list LRS št. 8/61) ter 12. točke 26. člena statuta občine Litija sta občinski zbor in zbor proizvajalcev na skupni seji dne 26. maja 1961 sprejela naslednji

o določitvi položajnih plač uslužbencev upravnih organov in zavodov občinskega ljudskega odbora Litija

1. člen

Mesečne položajne plače uslužbencev upravnih organov in zavodov občinskega ljudskega odbora Litija se določijo v mejah, ki jih predpisuje ta odlok, kolikor niso določene po posebnih predpisih.

2. člen

Položajne plače se določijo v teh-le skupinah in mejah razponov:

1. tajnik ljudskega odbora od 11.000 do 14.700 din;
2. načelniki oddelkov od 10.000 do 14.000 din;
3. šef uprave za dohodke, šefi odsekov in inšpektorji od 9000 do 13.000 din;
4. referenti na delovnih mestih, za katere je predpisana visoka strokovna izobrazba od 8000 do 12.000 dinarjev;
5. referenti na delovnih mestih, za katere je predpisana višja strokovna izobrazba od 7000 do 11.000 dinarjev;
6. referenti na delovnih mestih, za katere je predpisana srednja strokovna izobrazba in šefi krajevnih uradov ter strojepisci I. a razreda od 6000 do 10.000 dinarjev;
7. pisarniški uslužbenci, za katere je predpisana srednja strokovna izobrazba od 5000 do 9000 dinarjev;
8. pisarniški uslužbenci, za katere je predpisana nižja strokovna izobrazba ter strojepisci II. in III. razreda od 4000 do 7000 din.

3. člen

Položajne plače za pripravniko se določijo v naslednjih mejah:

1. pripravnik za naziv I. vrste 6000 din;
2. pripravnik za naziv II. vrste 5000 din;
3. pripravnik za naziv III. vrste 4000 din;
4. pripravnik za naziv IV. vrste 2000 din.

4. člen

Za delovna mesta, za katera so po organizacijskem predpisu ali po aktu o sistemizaciji zahteva pri organih ljudskega odbora uslužbenca visokih kvalitet, lahko položajne plače dosegajo zneske, ki so s tem odlokom predpisane za položaj tajnika ljudskega odbora, če zasedajo to delovno mesto uslužbenca z visoko strokovno izobrazbo.

Višino položajne plače po tem členu določi na predlog tajnika pristojna komisija za uslužbenske zadeve.

5. člen

Položajne plače predstojnikov zavodov občinskega ljudskega odbora se določijo po 2. točki 2. člena

tega odloka, v kolikor ni s posebnimi predpisi drugače določeno.

6. člen

Višino položajne plače po tem odloku določi starešina, ki je pristojen za izdajo odločbe o imenovanju. Pri določanju položajnih plač je treba razlikovati posamezne organizacijske enote in delovna mesta iz drugega člena tega odloka glede na pomen in težavnost zadev, ki obsegajo predpisano delovno področje. Odločbe o določitvi položajnih plač po tem odloku so podvržene presoji zakonitosti Sekretariatu Izvršnega sveta za občo upravo LRS.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana. Uporablja pa se od 1. maja 1961. Ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o določitvi položajnih plač uslužbencev upravnih organov in zavodov občinskega ljudskega odbora Litija št. 02/1-3907/1-59 z dne 29. oktobra 1959 z vsemi spremembami in dopolnitvami.

Štev.: 01/1-01-37/1-61.

Datum: 26. maja 1961.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Stane Pungercar l. r.

OBČINA RIBNICA

370.

Na podlagi 1. odstavka 15. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19/52) in 3., 8. in 150. člena temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 2/59) je občinski ljudski odbor Ribnica na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 14. decembra 1960 sprejel

ODLOK

o javnem redu in miru v občini Ribnica

I. SPLOSNE DOLOČBE

1. člen

Dolžnost državljanov je, da uravnavajo svoje življenje in delo tako, da ne motijo svojih soživalčanov pri izvrševanju njihovega dela, pri razvedrilu in počitku, da varujejo javno moralo, snago, lepoto in zunanji izgled naselij, da ne kvarijo javnih nasadov, parkov ter drugih naprav in da ne ogrožajo varnosti premoženja in zdravja ljudi.

Dobrine iz prejšnjega odstavka, uživajo upravno kazensko varstvo po tem odloku.

II. VARSTVO DRUŽBENE DISCIPLINE

2. člen

Prepovedano je:

1. kljub opominu se zadrževati v gostinskih lokalih preko dovoljenega obratovalnega časa;
2. voziti z dvokolesom po pločnikih in parkih.

III. VARSTVO LJUDI IN PREMOZENJA

3. člen

Prepovedano je:

1. neupravičeno opustiti popravila in odstranitev objektov in naprav v roku, ki ga je določil z od-

lobo organ občinskega ljudskega odbora, pristojen za gradnje;

2. poškodovati ali odstraniti svetilke, nameščene za razsvetljavo javnih prostorov;

3. prenočevati na senikih, kozolcih in drugih gospodarskih poslopjih brez dovoljenja lastnika;

4. streljati z zračno puško ali drugim orožjem in pripravami tako, da to vznemirja ali ogroža ljudi ali živali ali lahko povzroči škodo;

5. parkiranje vozil na krajih, kjer je to prepovedano in označeno z znaki;

6. pobijati ali streljati ptice, ki so koristne za uničevanje mrčesa, kakor to določa zakon o lovu;

7. puščati kokoši in druge živali na javne prostore in tuje vrtove in njive;

8. opustiti popravila vodovodnih naprav, kar povzroča preveliko uporabo vode;

9. zadrževanje otrok brez nadzorstva na prometnih krajih, za kar so odgovorni starši in osebe, katerim so otroci zaupani;

10. če je pri hiši hud pes, opustiti napis z opozorilom »Hud pes« na vidnem mestu.

IV. VARSTVO ZDRAVJA, SNAGE IN ČISTOČE

4. člen

Prepovedano je:

1. kljub opominu pristojnega občinskega organa opuščati ureditev in vzdrževanje smetišč, greznic ali odtočnih kanalov;
2. kljub opominu lastnika, hišnega sveta ali drugega stanovalca opustiti čiščenje stanovanjskih prostorov v skupni uporabi, če je stanovanjske prostore ponesnažil sam uživalec stanovanja, član njegove družine, njegov najemnik ali gost, za kar je odgovoren uživalec stanovanja.

V. KAZNI

Z denarno kaznijo do 10.000 din kaznuje, kdor prekrši določbe 3. in 4. člena tega odloka.

Za upravni kazenski postopek izrek kazni po tem odloku je pristojen sodnik za prekrške občinskega ljudskega odbora.

VI. KONČNE DOLOČBE

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« — uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Štev.: 03-02-34/3.

Ribnica, dne 14. decembra 1960

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Stane Goršič l. r.

R A Z P I S

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana na podlagi sklepa, sprejetega na seji dne 6. junija 1961

razpisujejo

mesto direktorja Zavoda za upravljanje zelenega pasu Ljubljana

Pogoji: gozdarski inženir, gozdarski tehnik ali pa oseba z daljšo prakso.

Prošnje za razpisano mesto opremljene z življenjepisom, je vložiti pri Oddelku za gospodarstvo OLO Ljubljana, Mačkova 1, soba št. 96/III v 15 dneh po objavi razpisa v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo OLO

VSEBINA

- Vabilo na 13. sejo Mostnega sveta. Poročilo o pripravah za izdelavo pravnega urbanističnega načrta Ljubljane. Vplivno območje mesta Ljubljana.
- 369. Odlok o določitvi položajnih plač uslužbencev upravnih organov občine Litija.
- 370. Odlok o javnem redu in miru v občini Ribnica.
- Razpis mesta direktorja Zavoda upravljanje zelenega pasu Ljubljana.

Zaključni račun »ELEKTROSTROJNEGA OBRATNEGA OBRATA« Borovnica

Podjetje je doseglo v letu 1959 15.529.340 din celotnega dohodka, dohodka za davke pa 6.764.651 din. Delitev dohodka je bila izvršena po pavšalni osnovi, pri čemer pisani z odlobo OBLO Borovnica.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1959		PASIVA
Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke
A Osnovna sredstva			A Viri osnovnih sredstev	
1	Osnovna sredstva	1.862	1	Sklad osnovnih sredstev
2	Denarna sredstva, osnovnih sredstev	—	2	Drugi viri osnovnih sredstev
B Sredstva skupne porabe			B Viri sredstev skupne porabe	
3	Sredstva skupne porabe	—	3	Sklad skupne porabe
4	Denarna sredstva skupne porabe	—	4	Drugi viri sredstev skupne porabe
C Obratna sredstva			C Viri obratnih sredstev	
5	Skupna obratna sredstva	4.697	5	Sklad obratnih sredstev
D Izločena sredstva			D Viri obratnih sredstev	
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	165	6	Sklad obratnih sredstev
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	7	Drugi viri obratnih sredstev
E Sredstva v obračunu in druga aktiva			D Rezervni sklad in drugi skladi	
8	Kupci in druge terjatve	511	8	Rezervni sklad in drugi skladi
9	Druga aktiva	108	9	Virni nerazporejenih sredstev
Skupaj:		7.343	E Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
			10	Kratkoročni krediti za obratna sredstva
			11	Dobavitelj in druge obveznosti
			Skupaj:	

Računovodja: Hribar Mira

Predsednik UO: Zerjav Franc

Direktor: Kržič Anton